

DZIAŁANIE ROLNOŚRODOWISKOWO- KLIMATYCZNE PROW 2014-2020

Z chwilą wstąpienia Polski do Unii Europejskiej, nasz kraj stał się beneficjentem Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). Od tego momentu celem nadrzędnym stało się wspieranie gospodarstw rolnych promujących rolnictwo zrównoważone, czyli przyjazne przyrodzie. W Unii Europejskiej określa się rolę rolnictwa i obszarów rolnych nie tylko jako źródła pożywienia ale również jako miejsca stanowiącego ważny ekosystem, który trzeba chronić. Wsparciem dla tych działań był początkowo Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2004-2006 a następnie PROW 2007-2013. Obecnie trwają prace nad kolejnym projektem PROW na lata 2014-2020.

Ważną częścią tych programów są programy rolnośrodowiskowe, będące jedną z form wsparcia finansowego dla rolników oferowaną przez Unię Europejską oraz Rząd Polski. Programy rolnośrodowiskowe składają się z kilku pakietów, jeden z nich dotyczy ochrony zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000. Przystąpienie do programu rolnośrodowiskowego jest dobrowolne, wówczas rolnicy zobowiązują się do gospodarowania zgodnego z wymogami ochrony środowiska oraz według zasad określonych w pakiecie, jest to podstawą otrzymania dopłaty.

Z dotychczasowych opracowań wynika, iż mokradła będą należeć do najważniejszych typów siedlisk objętych

Programem rolnośrodowiskowym. Przyszły status polskich mokradeł będzie zatem zależał w znacznym stopniu od właściwego wykorzystania tych instrumentów oraz od skuteczności ich działania w porównaniu z innego typu unijnymi dotacjami dla rolnictwa.

W 2015 roku uruchomiony ma zostać kolejny etap działań mających na celu promowanie zrównoważonych praktyk rolniczych. Program Działanie Rolnośrodowiskowo-Klimatyczne jest już trzecim programem dotyczącym zrównoważonego gospodarowania na gruntach rolnych dostępnym dla rolników wyrażających chęć skorzystania z możliwości pozyskania, w zamian na spełnienie wymogów Programu, dodatkowych płatności.

Istotą Działania Rolnośrodowiskowo-Klimatycznego jest promowanie praktyk przyczyniających się do ochrony gleb i wód oraz ochrony cennych siedlisk przyrodniczych i zagrożonych gatunków ptaków, różnorodności krajobrazu oraz ochrony zagrożonych zasobów genetycznych roślin i zwierząt.

Działanie Rolnośrodowiskowo-Klimatyczne PROW 2014-2020 jest w dużej części kontynuacją analogicznych pakietów Działania Rolnośrodowiskowego realizowanego w ramach PROW 2007-2013. Zakres wymogów poszczególnych pakietów jednak, został istotnie zmieniony m.in. z uwagi na zwiększenie poziomu wymogów wynikających z „zazielenienia” płatności bezpośrednich.

Pakietami płatności w ramach zobowiązań rolnośrodowiskowo-klimatycznych będą:

1. Rolnictwo zrównoważone.
2. Ochrona gleb i wód.
3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych.
4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000.
5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000.

Celami szczegółowymi działania rolno środowiskowo-klimatycznego są przede wszystkim:

- odtwarzanie, ochrona i wzbogacanie różnorodności biologicznej, w tym na obszarach Natura 2000 i obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami, oraz rolnictwa o wysokiej wartości przyrodniczej, a także stanu europejskich krajobrazów,
- poprawa gospodarki wodnej, w tym nawożenia i stosowania pestycydów,
- zapobieganie erozji gleby i poprawa gospodarowania glebą.

Wydano w ramach projektu: "Mała retencja - Duża sprawa - kampania na rzecz poprawy małej retencji na obszarach wiejskich", finansowanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Mała Retencja - Duża Sprawa
Projekt Fundacji Ekologicznej Zielona Akcja

100

95

75

25

5

0

DZIAŁANIE ROLNOŚRODOWISKOWO-KLIMATYCZNE PROW 2014-2020

Działania, które warto naśladować:

Przykładem wykorzystania dopłat w ramach programu rolnośrodowiskowo-klimatycznego jest Gospodarstwo Pomocnicze przy Parku Narodowym „Ujście Warty” — „Torfianki”. Gospodarstwo zlokalizowane jest na terenie Parku Narodowego „Ujście Warty”, w granicach Obszaru Natura 2000 „Ujście Warty”. Wszelkie działania związane z użytkowaniem rolniczym podejmowane są zgodnie z zadaniami ochronnymi PN „UW”. Powierzchnia gospodarstwa wynosi 220,33 ha, z czego 84,74 ha to tzw. „Torfianki”, siedlisko jednego z zagrożonych wyginięciem i z tego powodu objętego szczególną ochroną ptaka – wodniczki. Obszar ten zlokalizowany jest na dnie doliny Warty, na terenie podlegającym corocznym zalewom. „Torfianki” zostały objęte szczegółowym monitoringiem pod kątem liczebności wodniczki. Użytkowanie kośne jest ściśle uzależnione od czasu trwania okresu lęgowego. Odbywa się zwykle nie wcześniej niż na początku sierpnia. Od roku 2005 na opisywanym terenie realizowany jest pakiet P01a02 Półnaturalne łąki jednokośne programu rolnośrodowiskowego 2004–2006. Równocześnie obszar ten został zgłoszony do jednostki certyfikującej jako gospodarstwo ekologiczne. Dla omawianego gospodarstwa program rolnośrodowiskowy w ramach PROW 2007–2013 dał możliwość sporządzenia nowego planu rolnośrodowiskowego w ramach wariantu 5.1 Ochrona siedlisk lęgowych ptaków w 2010 roku, a na lata 2014-2020 wariantu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000.

Koszenie łąk i zbierania siana w programie rolnośrodowiskowo-klimatycznym

Wydano w ramach projektu: "Mała retencja - Duża sprawa - kampania na rzecz poprawy małej retencji na obszarach wiejskich", finansowanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Mała Retencja - Duża Sprawa
Projekt Fundacji Ekologicznej Zielona Akcja

100
95
75
25
5
0